

Istorija filozofije 1b: ispitna pitanja

Da biste položili ispit, potrebno je da odgovorite na jedno od pitanja sa ovog spiska i da protumačite i objasnite jedan citat iz Platonovog ili Aristotelovog teksta (citati neće biti unapred podeljeni).

1. Diotimino određenje erosa i ideje lepog
2. Sokratov argument protiv *pleonexia*-e
3. Platonova tripartitna psihologija (u 4. knjizi *Države* i u mitu o krilatoj duši u *Fedru*)
4. Mit o nastanku čoveka i «rodova smrtnika» u dijalogu *Protagora*
5. Sokratov *ergon* argument
6. Odnos matematike i dijalektike kod Platona
7. Analogija polis-duša. Platonovo učenje o kardinalnim vrlinama (II i IV knjiga *Države*)
8. Nužnost i slučaj u Erovom mitu
9. Određenje istinitog i lažnog govora u dijalogu *Sofist*
10. Združenost najviših rodova u dijalogu *Sofist*
11. Trasimahovo etičko stanovište
12. Sokratovo pobijanje Trasimahovog prvog određenja pravednosti (argument o pogrešivosti vladara i *techne* argument)
13. Paradoks predikacije u dijalogu *Sofist*
14. Ἐπεκείνα τῆς οὐσίας – dvostruki paradoks u pogledu ontološkog statusa i saznatljivosti ideje Dobra (*Država*)
15. Platonova teorija ideja u dijalogu *Fedon*
16. Eshatološki mit u dijalogu *Gorgija*
17. Glaukonova podela dobara i njegovo shvatanje pravednosti
18. O epistemičkoj, pedagoškoj i «farmakološkoj» upotrebi mita
19. Analogija sa Suncem (6. knjiga *Države*)
20. Ideja imena i ideja tkalačkog razboja u dijalogu *Kratil*
21. Zašto Aristotel misli da stvari koje nastaju ne mogu imati samo dva principa (*arhe*)? Koliko principa takve stvari imaju, prema Aristotelu?
22. Objasnite Aristotelovu analogiju između prirodnih stvari i artefakata, kao i ulogu ove analogije u Aristotelovoj filozofiji prirode.
23. Objasnite Aristotelov hilemorfizam i način na koji Aristotel dolazi do te teze u *Fizici I*.
24. Objasnite Aristotelov pojam prirode.
25. Da li je, prema Aristotelu, priroda stvari njihova forma ili materija? Zbog čega?
26. Šta Aristotel zamera svojim prethodnicima u pogledu teorije uzroka?
27. Objasnite Aristotelovu teoriju četiri uzroka.
28. Kako Aristotel brani prirodnu teleologiju?
29. Objasnite Aristotelovu definiciju duše.
30. Koje su moći duše koje Aristotel razlikuje i kako su moći duše, prema Aristotelu, integrisane u jedinstvenu dušu?
31. Kako Aristotel shvata odnos duše i tela?

32. Kako Aristotel upotrebljava pojam *načina života (bion)* u biološkim spisima?
33. Koje uslove, prema Aristotelu, nešto treba da zadovolji da bi se moglo smatrati *eudaimonion*, tj. srećom?
34. Objasnite Aristotelov kriterijum potpunosti u *Nikomahovoj etici*: šta je potpunost i kakva je uloga ovog kriterijuma?
35. Objasnite Aristotelovo shvatanje i definiciju vrline.
36. Kako Aristotel shvata podelu duše u *Nikomahovoj etici* i na koji način ova podela utiče na klasifikaciju vrline?
37. Vrlina kao sredina kod Aristotela. Objasnite na primeru jedne od vrline karaktera.
38. Objasnite Aristotelov *ergon* argument.
39. Šta je, prema Aristotelu, najbolji život za ljude? Zbog čega?